

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік Университеті

ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННИҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

II КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ

«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

II КНИГА

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. II Кітап. – Қостанай: А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1231 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. II Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1231 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5

УДК 37.02
ББК 74.00

Басқа мамандық иелеріне қарағанда педагогтардың мәдениетінің алатын орны ерекше. Өйткені мұғалім әрдайым аудитория ішінде және көпшілік назарында болуы маңызды роль атқарады. Болашақ бастауыш сынып мұғалімдерін дайындау барысында олардың ішкі рухани жан дүниесіне, шәкірттерінің арасындағы қарым-қатынасына, қоршаған ортаға, қоғам мен мемлекеттегі өзгерістерге көзқарастары ЖОО-ның оқу процестері барысында болашақ маманның имиджологиялық қасиетті бойына дарыту маңызды болып табылады. [4, б.46] Бастауыш мектептен білім беру дағдыларын қалыптастырып және оқытудың барлық деңгейлерінде білім мазмұның игереді.

Жақсы педагог-оқытушы қазіргі таңда қоғам үшін аса қымбат қазына болып есептелмек. Бәсекеге қабілетті Қазақстанның қарышты экономикасы десек те, жақсы экономикадан демеу алатын, қуатты әлеуметтік мемлекеттің қабілетті халқы үшін де ең қажеттісі – білімділік. Уақыт талабына сай білім мазмұнын жаңарту – бүгінгі күннің басты міндеті. Сондықтан оқу-ағарту саласында оқытудың жаңа технологияларын меңгерудің қажеттілігі туындайды. Бұл бағытта мектеп мұғалімдеріне әдістемелік көмек қажет-ақ. XXI ғасыр білімнің жаңа философиясын, жаңа ақпараттық және педагогикалық технологияларын талап етеді.

Білім негізі бастауышта, сондықтанда бастауыш сынып оқушыларына білім берудегі мақсат өзбағытында еркін дұрыс шешім қабылдайтын жеке тұлғаны қалыптастыру.

Бастауыш мектеп бұл оқушыны одан әрі оқытуда болашақ жетістіктің негізі және бастауыш сынып мұғаліміне ерекше жауапкершілікті міндеттейді. Қазіргі білім беру саласында маңызды міндет бұл оқушыларға білім алу, өзін жетілдіру және дамыту қабілеттерін жүзеге асыратын оқу-әрекеттерін қалыптастыру болып табылады. Бұның барлығы ЖОО-да бастау алады. Әлеуметтік тәжірибені саналы, белсенді игеруі арқылы ғана қол жеткізуге болады.

Әдебиеттер тізімі:

- 1 Калюжный А.А. Формирования имиджа учителя. – М: Владос, 2005. – 177 с
- 2 Калюжный А.А. Педагогическая имиджология. – Алматы, 2004.
- 3 Рысбеков Т., Рысбекова С. Болашақ ұстаз тұлғасының кәсіби дамуы // Қазақ тарихы. – 2013. № 4(121). 6-7 б.
- 4 Бұлақбаева М.К. Педагог мамандығына кіріспе –А Оқу құралы-2005-28б
- 5 А.К. Мынбаева, Жаманкулова А. Имидж учителя и преподавателя вуза: сравнительный аспект. – KazNU Bulletin. «Pedagogical science» series. №2 (36). 2012.

UDK 372.857

USING THE METHOD OF "ASSESSMENT" IN TEACHING THE TOPIC OF CARBOHYDRATES

Zaripbayev Kunkhoja Sheripbaevich
Nukus, Republic of Uzbekistan
NSPI named after Ajiniyaz
Master's student
E-mail: zkunxoja@gmail.com
¹Shurenbaeva Umitay
Nukus, Republic of Uzbekistan
NSPI named after Ajiniyaz
student
E-mail: shurenbaevau@gmail.com
Dzhumanova Zyada Keunimjaevna
Nukus, Republic of Uzbekistan
Docent of KSU named after Berdakh,
Candidate of Chemical Sciences
E-mail: djumanovaziyada@gmail.com

Abstract

Different ways to analyze student learning, provide opportunities for testing and self-assessment, and focus on measuring learning and approximate skills. Cognitive activity of students of different directions (testing, teaching problem situations, comparative analysis, symptomatic diagnosis). Improving the long-term plan (target program), which serves for a comprehensive assessment of the knowledge, enterprise and experience of students, determining their capabilities and their development.

At the same time, this method (technology) was effectively introduced into the education system. With its help, the level of education, skills and experience of students is comprehensively and fairly assessed.

Key words: *assessment of the level of knowledge, practical skills, creative work, signs, carbohydrates, glucose, sucrose, fructose, starch.*

Аңдатпа

Оқушылардың оқуын талдаудың әртүрлі тәсілдері, тестілеу және өзін-өзі бағалау мүмкіндіктерін ұсыну, оқуды өлшеуге және шамамен дағдыларға назар аудару. Әр түрлі бағыттағы оқушылардың танымдық іс-әрекеті (тестілеу, проблемалық жағдайларды оқыту, салыстырмалы талдау, симптоматикалық диагностика). Білім алушылардың білімін, іскерлігі мен тәжірибесін жан-жақты бағалауға, олардың мүмкіндіктерін және олардың дамуын анықтауға қызмет ететін перспективалық жоспарды (нысаналы бағдарламаны) жетілдіру. Сонымен бірге бұл әдіс (технология) білім беру жүйесіне тиімді енгізілді. Оның көмегімен оқушылардың білім деңгейі, дағдылары мен тәжірибесі жан-жақты және әділ бағаланады.

Түйіндісөздер: *білімдеңгейінбағалау, практикалықдағдылар, шығармашылықжұмыс, белгілер, көмірсулар, глюкоза, сахароза, фруктоза, крахмал.*

Аннотация

Различные способы анализа обучения учащихся, предоставление возможностей для тестирования и самооценки, сосредоточение внимания на измерении обучения и приблизительных навыков. Познавательная деятельность учащихся разной направленности (тестирование, обучение проблемным ситуациям, сравнительный анализ, симптоматическая диагностика).

Совершенствование перспективного плана (целевой программы), служащего для всесторонней оценки знаний, предприимчивости и опыта обучающихся, определения их возможностей и их развития.

В то же время этот метод (технология) был эффективно внедрен в систему образования. С его помощью всесторонне и справедливо оценивается уровень образования, навыков и опыта учащихся.

Ключевые слова: *оценка уровня знаний, практических навыков, творческой работы, признаков, углеводов, глюкозы, сахарозы, фруктозы, крахмала.*

The role of chemistry class in the development of modern human society is very important, because in all areas of agriculture: medicaments necessary for medicine, fertilizers necessary for agriculture, pest control of plants, growth accelerators and other drugs is directly related to the development of Chemical Science. Use of teaching methods, teaching in the learning process, introduction of advanced teaching methods to the organization of work individually, in pairs, in small groups, in teams, as well as looking at the pedagogical process from a new perspective.

In the "Methodology of teaching" chapter, the development of knowledge, skills, and abilities aimed at the formation of global thinking, competence, professional skills, theoretical and practical preparation of independent types of education, their effective use in their pedagogical activities.

Teaching methods include various methods and forms of work used in the performance of tasks that must be performed to achieve the goals provided for in a specific pedagogical process. Based on various methods and forms of implementation of these works, many educational methods have been created and this process continues. An activity consisting of a method, a method or a type of activity aimed at achieving a certain educational goal creates a type of educational method that serves to achieve this goal [1].

All opportunities have been created for comprehensive education of teachers, various interactive methods and interesting games are being created to make students interested in lessons.

One of the urgent problems of modern times is to improve the quality of the education system. Providing quality education to students. For this, educators should effectively use interactive methods, make the right choice, and arouse the interest of students. At the same time, it is important for the teacher to work more independently, to find new interactive methods, to get into the heart of the student.

When choosing interactive methods of teaching, the purpose of teaching, the number and capabilities of students, the condition of the material and technical base, and the pedagogical skill of the teacher are taken into account.

The interactive method is a method that increases student activity, encourages independent thinking and puts the student at the center of the educational process.

Method comes from the Greek word "methodos" and means "way, moral method". Understands the act, method, method, or form of movement.

In order to develop systematic, creative work, analytical skills, as well as practical and laboratory exercises, such organizers as cluster, Venn diagram, T-table, subgroups, smart collision, Nilufar flower, SWOT analysis Table, "Problem technology" and "fish skeleton" are widely used. After all, such methods teach students to think freely in acquiring new knowledge, create opportunities to learn the level of activity of teamwork, strengthen students' creative work, and help to bring the learning process closer to everyday life experience. In the lessons, you should use technical devices, express questions, test questions, practical exercises, brainstorming, working in groups, working in small groups and working together, and other interactive educational methods [2].

The advantage of using the "Assessment" method in the teaching of the subject "Carbohydrates" of the organic chemistry class is that it is a set of tasks for determining the possibility of a fair assessment of the level of education and skills of students, and is a reflection of educational achievements. This teaching is individual tasks, debates, includes group work, creative work, presentation, expert assessment and various role-plays [3, p. 511-513].

Based on this method, it serves the following purpose:

- ❖ providing opportunities for students to evaluate, analyze, try and self-assess their knowledge through comprehensive skills;
- ❖ to assess the level of education of students, to check, to guide them to check their mastery and practical knowledge;
- ❖ diagnosis and assessment of signs of cognitive activity of students in various directions (testing, practical training, teaching of problem situations, comparative analysis, identification of symptoms);
- ❖ comprehensive and fair assessment of the level of knowledge, skills and experience of students;
- ❖ identification of the possibility of developing the level of knowledge and experience of students;
- ❖ improving the plan (target program) for the future, which serves to develop the level of knowledge, skills and experience of students.

Currently, this method (technology) has also been effectively implemented in the education system. With the help of it, students' knowledge, skills and experience level are evaluated[4, p. 30-32].

"Assessment" is derived from the English word "assessment" and means "evaluation". The assessment method is a set of assignments that provides an opportunity to comprehensively and objectively assess the level of students' knowledge, skills, and abilities, consists of interview, creative work, test, individual case, presentation, expert observation, role playing and business games.

Application of the method: The "Assessment" method is used to evaluate, repeat and strengthen the mastery of the taught subject in all rounds of educational exercises (at the beginning of the lesson, at the end of the lesson, or at the end of any part of the subject) or for intermediate and final assessment, to check the knowledge of students before starting a new topic, and to check their skills, and directed to determine the initial knowledge.

This method can be supported in the training process or in a part of training and individually. This method can also be used for homework.

The assessment method can be viewed in the form of a table below:

Table1

Testing	A problematic situation
2-3 tests will be given on the topic of the subject. 1. How many classes are carbohydrates divided into? A)2B)4 C)3D)5 2. Which scientist studied the chemical properties of glucose? A) E. FisherB) K. Schmidt C) K.S. KirchhoffD) A.M. Butlerov 3.A carbohydrate that gives a silver mirror reaction? A) fructoseB) glucose C) sucrose D) cellulose 4. A disaccharide called milk sugar? A) lactose B) sucrose C) cellulose D) glucose	On the topic covered, a problem related to an obvious household situation is given. 1. Disruption of carbohydrate metabolism in the human body (diabetes). 2. Normal carbohydrate and water metabolism, dysfunction of the pancreas.

Symptom	Practical knowledge
Scientific-theoretical opinions and ideas on the topic were given as an incomplete opinion. For example: Glucose..... is called alcohol. Fructose.....called alcohol. In 1811, Russian chemist K.S. Kirchoffglucose was obtained by hydrolysis. A sugar-like substance was first discovered by A.M. Butlerov in 1861.....synthesized.	The task is given to support the content of the previous topic in everyday life.

Thus, the use of the "Assessment" method in the process of teaching the topic "Carbohydrates" has a peculiarity. Deep learning and practical use of each interactive method used in education expands the views of teacher-students and creates a favorable approach to the solution of the problem. The teacher increases creativity and activity of students. Various theoretical and practical problems, when analyzed using interactive methods, contribute to the expansion and deepening of students' knowledge, skills, and scientific experience.

Bibliography

- 1 O.U. Avlayev, S.N. Jo'rayeva, S.P.Mirzayeva "Ta'lim metodlari" o'quv-uslubiy qo'llanma, "Navro'z" nashriyoti, Toshkent – 2017
- 2 Ishmuhammedov R. "Innovatsion texnologiyalar yordamida ta'lim samaradorligini oshirish".- T.: O'qituvchi, 2004.
- 3 Djumanova Z Zaripbayev K.Sh., Jalgasbaeva B. «Uglevodlar» temasin oqitwda «Bilemen. Bilip aldım. Biliwdi qáleymen (B/B/B) usılın qollaw. Tashkent-2022. "Bookmany Print" baspası. 511-513 bet.https://scholar.google.ru/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=P5d9ZEYAAAAJ&sortby=title&citation_for_view=P5d9ZEYAAAAJ:aqlVkm33-oC
- 4 Zaripbayev K.Sh., DjumanovaZ.K.. Uglevodlar temasin oqitwda«Mashqala texnologiyası» usılın qollaw. Неkis-2022. 30-32 bet.https://scholar.google.ru/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=P5d9ZEYAAAAJ&citation_for_view=P5d9ZEYAAAAJ:YOfw2qJgpHMC

УДК 371.7

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ ОБУЧАЮЩИХСЯ В ДОСТИЖЕНИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ЦЕЛЕЙ

Зелепухина Валерия Андреевна
учитель начальных классов,
КГУ ОШ №23 им.М.Козыбаева
г.Костанай, Казахстан
Домбаулова Асемгуль Сериковна
учитель начальных классов,
КГУ ОШ №23 им.М.Козыбаева
г.Костанай, Казахстан
Ведмедева Василина Владимировна
учитель начальных классов,
КГУ ОШ №23 им.М.Козыбаева
г.Костанай, Казахстан
e-mail: zelepuhinalera@yandex.ru

Аннотация

Актуальность: такая социальная среда как школа создаёт нередко психологические трудности для детей-подростков, так как сегодня здоровье личности является первостепенной задачей, психолого-педагогической сопровождение, в процессе деятельности которой создаются социально-психологические и педагогические условия для успешного развития и обучения каждого обучающегося в процессе обучения, является важным процессом в обеспечении нормального развития личности.